

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem v právní věci

žalobkyně: **F. N.**, nar.,
státní příslušnost: Iránská islámská republika,
bytem,

zastoupené Mgr. Petrem Václavkem, advokátem,
sídlem Opletalova 25, Praha 1,

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**,
Odbor azylové a migrační politiky,
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 5. 2023, č. j. OAM-1111/ZA-ZA10-K10-2022,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 5. 2023, č. j. OAM-1111/ZA-ZA10-K10-2022, se **ruší** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalobkyni se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, jímž byla její žádost o udělení mezinárodní ochrany shledána jako nepřijatelná podle § 10a odst. 1

písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a řízení bylo dle § 25 písm. i) téhož zákona zastaveno.

2. Žalobkyně namítá, že v řízení nebyly dány podmínky pro vydání usnesení dle ust. § 10a odst. 1 písm. e) ve spojení s § 25 písm. i) zákona o azylu. Žalovaný nesprávně zohlednil nové skutkové okolnosti, které nastaly v zemi jejího původu. Žalobkyně v řízení argumentovala, že došlo k zásadní proměně poměrů v zemi jejího původu. Poukazovala na vlnu nepokojů vyvolaných smrtí mladé íránské ženy, Mahsá Amíniové. V důsledku její smrti po zásahu mravnostní policie došlo v zemi původu žalobkyně k masovým demonstracím na podporu práv žen, při nichž byly zatčeny velké počty demonstrantů, zároveň byly vydány nižší desítky rozsudků odsuzujících demonstranty k trestu smrti, přičemž 4 tyto rozsudky již byly vykonány. Íránský teokratický režim navzdory silnému tlaku okolního světa i vlastních obyvatel ze své pozice neustoupil, v zemi nedošlo k žádné razantnější proměně a demonstrace byly potlačovány, přičemž stát neváhal s použitím síly či s vydáním rozsudků odsuzujících k nejvyššímu trestu. V těchto podmínkách žalobkyně, která v České republice již dříve žádala o mezinárodní ochranu z důvodu svého náboženského přesvědčení (ateistka) a neochoty podřízovat se rituálním pravidlům oblékání, která vyjadřovala podřízenost ženy vůči muži, opětovně požádala o mezinárodní ochranu, a to z důvodu obavy o své bezpečí v případě návratu do země původu. Žalovaný však žádost posoudil jako nepřípustnou a řízení zastavil. Odvolával se na skutečnost, že správní orgány i správní soudy označily v minulosti výpověď žalobkyně za rozporuplnou a nevěrohodnou. Žalovaný tvrdil, že náboženské přesvědčení žalobkyně je účelově vykonstruovaným příběhem vytvořeným za účelem získání mezinárodní ochrany v České republice a nové skutečnosti, které se staly v zemi jejího původu, nepovažoval za relevantní.
3. Dle žalobkyně správní soudy v řízení o její první žádosti nedaly žalovanému při posuzování jejího případu zcela zapravdu stran účelovosti jejích tvrzení. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 4. 10. 2018, č. j. 2 Azs 195/2018 – 42, uvedl, že ačkoli se mohou některé aspekty příběhu žalobkyně, který uvedla ve své první žádosti, zdát zarážející, nelze je z tohoto důvodu označit za nevěrohodné, či dokonce účelově vymyšlené. Nejvyšší správní soud připustil, že náboženské přesvědčení žalobkyně se může zakládat na pravdě a že v řízení nebyly doloženy skutečnosti, které by tvrzení o její změně náboženského přesvědčení z islámu na ateismus znevěrohodňovaly. Kasační stížnost byla zamítnuta spíše s přihlédnutím k poměrům v zemi původu, kdy Nejvyšší správní soud konstatoval, že považuje za nepravděpodobné, aby byla žalobkyně v zemi původu pronásledována pro aktivní vyjadřování svého ateistického smýšlení a zároveň jí bylo bez větších komplikací umožněno vycestovat z území domovského státu do České republiky. K tomu žalobkyně poukazuje na změnu podmínek v zemi původu. S ohledem na zvýšenou aktivitu státních orgánů a represivních složek vůči osobám nesouhlasícím s režimem považuje žalobkyně svou obavu o vlastní bezpečí za tím podstatnější. Žalobkyně se k ateismu dlouhodobě hlásí a činila tak již v zemi původu, byť z počátku s jistou zdrženlivostí, která byla způsobena obavou o vlastní bezpečí. V důsledku změny poměrů v zemi by i takto umírněné vyjadřování nesouhlasu s islámem mohlo znamenat výrazně závažnější následky než dříve, což lze ostatně pozorovat i na případě nešťastně zesnulé Mahsá Amín, jejímž jediným prohřeškem bylo nedostatečné dodržování předpisů ohledně rituálního oděvu žen na veřejnosti. Žalobkyně je proto přesvědčena, že v řízení jsou přítomny relevantní nové skutečnosti. Žalovaný neměl pro konstatování nevěrohodnosti dostatek podkladů.

4. Žalovaný zdůrazňoval, že žalobkyně se v zemi původu dříve nijak politicky neangažovala, přičemž k účasti žalobkyně na protestech pořádaných v České republice odmítal žalovaný přihlížet s odůvodněním, že se jedná o nedoloženou a případně rovněž účelovou účast na shromážděních. Za hlavní motivaci žalobkyně k účasti na těchto shromážděních žalovaný považoval získání podkladů k opakované žádosti. K tomu žalobkyně uváděla, že se jednalo o vyjádření jejího názoru na aktuální situaci v zemi původu, která jí není lhostejná, je přesvědčena o nesprávnosti a nezákonnosti represí íránského režimu vůči osobám s jiným smýšlením, k protestům v souvislosti s děním v zemi jejího původu docházelo v řadě zemí světa. Žalobkyně tedy považuje za zcela logické a správné, že se rozhodla vyjádřit své politické přesvědčení na shromáždění konaném v České republice, přičemž s ohledem na časovou souvislost s událostmi v zemi jejího původu nelze tuto její aktivitu automaticky považovat za účelové jednání.
5. Žalobkyně poukázala na zprávu o situaci v zemi původu, která je součástí správního spisu, podle níž v Íránu z právního hlediska není možné pobývat, aniž by se dotyčná osoba hlásila k určitému náboženství. Výběr možných konfesí je omezený, stát nepřipouští existenci osob bez náboženského vyznání. Uvedená zpráva pak uvádí, že apostáze, tj. odpadnutí od víry, může mít pro dotyčného jednotlivce závažné následky, přičemž může vést i k zahájení trestního stíhání. Zpráva s odkazem na zdroje neziskové organizace Open Doors uvádí rovněž, že v zemi dochází ke zjišťování informací o občanech žijících v zahraničí. Jakkoli pak tato zpráva konstatuje, že podání žádosti o mezinárodní ochranu nemívá v zemi původu závažné následky, což ostatně zdůraznil i žalovaný, zároveň konstatuje, že odpadnutí od víry k trestnímu stíhání vést může. Žalobkyně pak má za to, že s touto částí jejího příběhu se žalovaný v podstatě vypořádal toliko konstatováním, že její azylový příběh byl již jednou označen za nevěrohodný. Následky hrozící žalobkyni v zemi původu nebyly nijak posouzeny. Žalobkyně dále nesouhlasí s argumenty žalovaného stran vypořádání se s existencí povinnosti nosit v Íránu předepsanou pokrývku hlavy, tzv. hidžáb. Žalovaný dodal, že žalobkyně přeci může tuto část oděvu v zemi původu nosit, čímž se vyhne pronásledování. Žalobkyně nicméně tento argument rozporuje, jelikož samotné nošení hidžábu jí zcela jistě neposkytne ochranu vůči represím z důvodu jejích aktivit v České republice. Žalovaný pak tímto v podstatě žalobkyni nepřímě sděluje, že osoby s jiným politickým či náboženským přesvědčením mají v zemi svého původu o svém přesvědčení mlčet. Žalobkyně pak považuje tento přístup za rozporný s principy demokratického právního státu, který se zavázal k hájení lidských práv a základních svobod přistoupením hned k celé řadě mezinárodních úmluv.
6. Žalobkyně dále uvedla, že dle žalovaného je s podivem, že žalobkyně na jednu stranu opakovaně označuje zemi svého původu za teokracii, s níž odmítá mít cokoli společného, kdy zároveň nemá zábrany dostavit se na zastupitelský úřad země původu v Praze a vyřídit si zde nový cestovní doklad. Právní zástupce žalobkyně se již opakovaně setkal v řízeních před žalovaným se situací, kdy byly žádosti cizinců zamítány s odůvodněním, že tito musejí správnímu orgánu předložit platný cestovní doklad. Žádosti o vydání cestovního průkazu totožnosti či cizineckého pasu pak jsou často zamítány opět s odůvodněním, že tito cizinci neprokázali nemožnost opatření si dokladu na zastupitelském úřadu své země původu. Žalobkyně pak k výše uvedenému doplňuje, že zastupitelský úřad se nacházel na území České republiky, která je bezpečnou zemí. Jelikož potřebovala nový cestovní doklad, poněvadž má dle zákona o pobytu cizinců povinnost s takovýmto dokladem na území České republiky pobývat, zvážila rizika cesty na zastupitelský úřad ve srovnání s obtížemi, kterým by čelila v případě, že by na území České republiky pobývala bez tohoto dokladu.

7. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Domnívá se, že žalobkyně uvedla v podstatě stejné motivy svého odchodu z vlasti a neochoty se do Íránu opětovně vrátit, jako uváděla v průběhu řízení o první žádosti o udělení mezinárodní ochrany, tj. že odpadla od islámu a stala se ateistkou s tím, že za to může být potrestána trestem smrti. Již v předchozím řízení se Městský soud v Praze ztotožnil s odůvodněním vydaného rozhodnutí a ve shodě se správním orgánem vyhodnotil žalobkynin azylový příběh za krajně nevěrohodný, přičemž dospěl k závěru o nenaplnění důvodu udělení mezinárodní ochrany dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Stejně přesvědčení o nevěrohodnosti azylového příběhu vyslovil následně i NSS. Dle žalovaného žalobkyně výslovně deklarovala, že o mezinárodní ochranu žádá ze stejných důvodů jako v případě první žádosti. Rozdíl nelze shledat ani v proklamaci o aktuální bezpečnostní situaci, situace ateistů a odpadlíků od víry se žalobkyně s ohledem na její individuální profil netýká. Pokud jde o údajnou „novou skutečnost“ uvedenou žalobkyní, která se týká tvrzeného zúčastňování se protivládních demonstrací v Praze v listopadu a v prosinci 2022 a zevšeobecnělá tvrzení, že situace lidí protestujících vůči státu je špatná a že jsou tito aktuálně popravováni, správní orgán ani v tomto případě nedospěl k závěru, že by se mohlo jednat o novou skutečnost či zjištění ve smyslu § 11a odst. 1 zákona o azylu, neboť předmětné aktivity nesvědčí o tom, že by mohla být žalobkyně vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že by jí hrozila vážná újma podle § 14a. Žalobkyně nikdy nebyla členkou žádné politické strany ani organizace, nikdy se v Íránu žádným způsobem politicky neangažovala a nikdy se neúčastnila žádných politických akcí, tedy její tvrzené činnosti na území ČR nelze ani považovat za vyjádření a pokračování názorů a přesvědčení, které měla v zemi původu. Podle čl. 5 odst. 3 kvalifikační směrnice žadateli, který podává opakovanou žádost, se postavení uprchlíka obvykle nepřizná, je-li nebezpečí pronásledování založeno na okolnostech, které vyvolal sám žadatel po opuštění země původu. Žalované též uvedl, že se striktně drží zachování zásady non-refoulement. Je přesvědčen, že azylová žádost žalobkyně byla podána pouze s cílem legalizace pobytu. Žalovaný je dále přesvědčen o účelovosti tvrzení žalobkyně o demonstracích v ČR, neboť ta začala tyto aktivistické potřeby realizovat na území ČR až na konci roku 2022, tzn. v době vydaného výjezdního příkazu a ve chvíli, která bezprostředně předcházela její opakované žádosti o mezinárodní ochranu na území ČR. Žalovaný poukázal též na pobytovou minulost žalobkyně, účelové snahy o legalizaci pobytu jsou u jmenované přítomny od samého počátku jejího působení v ČR a jedná se prokazatelně o programové chování dotyčné, která má s legalizací pobytu problémy od té doby, co jí nebyla poprvé udělena mezinárodní ochrana, tj. od roku 2013. Správní orgán odkazuje na celou historii, resp. anabázi jejích žádostí o různé druhy pobytů včetně různých soudních řízení, které byly zamítány, až situaci spějící k poslednímu vydanému výjezdnímu příkazu s platností do 30. 12. 2022. Žalovaný je přesvědčen o tom, že opakovaná žádost o mezinárodní ochranu je pouze snahou o legalizaci pobytového oprávnění.
8. V replice žalobkyně opětovně uvedla, že byt byl její azylový příběh ze strany žalovaného označen za nevěrohodný, bylo v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu vysloveno, že tato nevěrohodnost nebyla prokázána. Dále znovu uvedla, že v zemi jejího původu propukly po smrti Mahsá Amín protesty, které vedly k násilnostem a souzení sob, které se těchto akcí účastnily. Opětovně též upozornila, že v této souvislosti byly vyneseny i rozsudky smrti. Dle žalobkyně tyto změny v Íránu představují relevantní novou skutečnost.
9. Z obsahu spisového materiálu, který byl soudu předložen žalovaným správním orgánem, vyplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:

10. Žalobkyně poprvé o mezinárodní ochranu v ČR požádala v roce 2014, kdy jí rozhodnutím žalovaného ze dne 6. 1. 2016, č. j. OAM-600/ZA-ZA04-K03-2014, nebyla udělena. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně žalobu, která však byla rozsudkem zdejšího soudu ze dne 26. 4. 2018, č. j. 2 Az 6/2016 – 54 zamítnuta. Zamítnuta byla i následná kasační stížnost žalobkyně, o které Nejvyšší správní soud rozhodl rozsudkem ze dne 4. 10. 2018, č. j. 2 Azs 195/2018 – 40.
11. Ke své druhé žádosti o udělení mezinárodní ochrany podané dne 29. 12. 2022 žalobkyně dne 10. 1. 2023 sdělila, že je ateistka. Co se týče politického přesvědčení, uvedla, že nikdy nebyla členkou žádné politické strany či organizace. Nikdy se politicky neangažovala, neúčastnila se v Íránu žádných politických akcí. V ČR se však účastnila demonstrací proti íránské vládě, a to konkrétně v Praze na ulici Vodičkova, dvakrát nebo třikrát na Václavském náměstí, jednou na Karlově mostě a jednou na Národní třídě. V Praze se konaly ještě další dvě demonstrace, ale těch se již žalobkyně nemohla zúčastnit, neboť se v příslušné době nacházela v cizineckém táboře. Přesné datum demonstrací žalobkyně nezná, proběhly v listopadu a prosinci 2022. Byla na nich jako prostý účastník, nijak nevystupovala, byla tam jako podpora. Měla plakát s lidmi, kteří byli potrestáni trestem smrti. Vykřikovala také hesla proti íránské vládě, zpívaly se revoluční písně. Svou účast žalobkyně nemůže doložit, má pouze fotografie a pár videí, kde však je vidět vždy jen části těla. Organizátoři akcí nechtěli, aby se na nich fotografovalo, protože většinou cestují zpět do Íránu. Je svobodná a bezdětná. Ve vlasti bydlela v rodinném domě spolu se svou sestrou, švagrem a synovcem, kteří tam nyní již také nežijí. Od dubna 2012 se nachází v ČR, nikam nevystoovala. Z Íránu vycestovala na podkladě íránského cestovního dokladu a českého turistického víza. O cestovní doklad žádala online na íránské ambasádě v ČR. O udělení mezinárodní ochrany již v ČR žádala v roce 2014, avšak ta jí nebyla udělena. Je zdravá. K samotným důvodům podané žádosti uvedla, že její problémy ve vlasti jsou stále tytéž, jako byly v době podání přechozí žádosti. Rozhodla se stát se ateistkou, což je v zemi problém. Dle íránských zákonů muslim, který ukončí svou víru, je tzv. mortad a může být potrestán trestem smrti. Člověk může být potrestán stejným trestem rovněž za to, že je mohareb, proti Íránské islámské republice. Írán je mezi 7 státy, které trestají ateisty, kteří dříve byli muslimové, smrtí. Nyní je pro tyto osoby situace v zemi ještě nebezpečnější. Všechny tyto důvody uváděla stejně v původní žádosti. Přes sociální sítě ví, že je situace v Íránu pro lidi, kteří proti Íránu protestují, špatná, 109 lidem byl uložen trest smrti, pro mohareb jsou tresty nyní tvrdší. Dva lidé byli potrestáni trestem smrti před dvěma dny, minulý měsíc též dva. Mohamad Reza Rahnaward byl potrestán trestem smrti za protesty proti Íránu, trest byl vykonán. Bylo to na sociálních sítích i vysíláno v TV. Pro žalobkyni se situace nijak nezměnila, je stejná, jako byla dříve. Po celou dobu byla v ČR.
12. Při soudním jednání dne 21. 2. 2024 žalobkyně předložila prohlášení íránského ministerstva spravedlnosti ze dne 22. 10. 2023 a 21. 1. 2024, dle kterého probíhá vyšetřování informací jednotky Basij o tom, že žalobkyně porušila povinnost nosit hidžáb v zaměstnání a povzbuzovala ostatní k tomuž, opustila náboženství islámu a urazila posvátnost islámu, kdy odpadlictví se trestá smrtí nebo uvězněním na jeden až pět let; že z důvodu nedostavení se žalobkyně ke službě Basij byl spis o obvinění žalobkyně předložen k posouzení a vydání rozsudku. Dále žalobkyně předložila výzvu školy na email žalobkyně ze dne 24. 12. 2023, aby se vyjádřila jednotce pro školní domobranu a morálku Basij Madrasa.
13. Soud měl důvodné pochybnosti o pravosti předložených listin, jestliže mělo dojít ke stíhání žalobkyně za porušení povinnosti nosit hidžáb ve škole a povzbuzování ostatních k tomuž

po 11 letech, jestliže se po shodnou dobu v Íránu nezdržovala, kdy tato skutečnost musela být represivním orgánům známa, neboť řízení proti ní mělo být vedeno již v roce 2011. Soud nemá podrobné informace o praxi represivních složek Íránu, avšak i u policejního státu předpokládá určitou racionalitu, tedy že nebude po 11 letech řešit v zásadě pro režim banální čin jedince bez přesahového účinku na větší skupinu lidí, resp. po tolika letech obnoví řízení ohledně takového deliktu. Žalobkyně netvrdila, že byla účastna nějakého opozičního hnutí, ba že by byla vůdčí nebo obdobně relevantní osobností. Zároveň budí pochybnost časová blízkost vzniku listin ku datu jednání soudu.

14. V předchozím azylovém řízení žalobkyně tvrdila, že od roku 2005 omezovala dodržování náboženských pravidel a v roce 2011 přestala dodržovat islámská pravidla úplně, do školy chodila v barevném oblečení, hidžáb „nosila mírnou formou“, neúčastnila se modliteb, podávala ruku mužům, nedodržovala ramadán, s dětmi - studenty mluvila o víře otevřeně a ředitelce školy řekla, že již není muslimka. S ředitelkou školy však musela mít dobré vztahy, neboť ta ji poté měla vystavit potvrzení o zaměstnání ve prospěch žalobkyně a poskytla dovolenou na 90 dnů. Na podzim 2011 byla vyslýchána službou Herasat a po druhém výslechu v roce 2012 opustila zemi.
15. Za účelem ověření věrohodnosti žalobkyní předloženého íránského potvrzení se žalovaný obrátil na Zastupitelský úřad České republiky v Teheránu, který potvrdil formální znaky íránského ministerstva spravedlnosti i právní asociace v žalobkyní předložených listinách, jejich pravost však nebyl schopen ověřit. ZU sdělil, že obecná promlčecí lhůta pro trestní stíhání je 3 – 15 let dle závažnosti trestného činu (čl. 105 íránského trestního zákona). Odpadnutí od víry nicméně není dle íránského trestního práva definováno, přesto dle íránského práva lze stíhat i činy, které nejsou přímo definované, ale jsou v rozporu s islámským právem. Soudci tak soudí odpadnutí od víry na základě jejich interpretace islámského práva. V posledních letech byla řada osob stíhána i potrestána za odpadnutí od víry. V řadě případů bylo trestem vězení, ale i několik osob bylo odsouzeno k trestu smrti. Delikt spočívající v porušení povinnosti nosit hidžáb je obvykle trestán okamžitě nebo v krátkém časovém sledu, je méně pravděpodobné, že by se pro takový delikt byla dlouhá 10 letá promlčecí doba. Pro přesnou odpověď by však dle zastupitelského úřadu bylo nutné znát trestný čin žalobkyně. Soud proto ZU zaslal popis jednání žalobkyně a požádal ZU o doplnění informací o možnosti stíhání. K tomu ZU uvedl, že nenalezl prameny nebo obdobné případy, aby se mohl vyjádřit k pravděpodobnosti stíhání žalobkyně.
16. Při jednání dne 23. 10. 2024 žalobkyně předložila novou korespondenci žalobkyně s íránskou advokátkou, která ji měla být v zemi původu ustanovena pro dané řízení.
17. Při jednání dne 23. 10. 2024 žalobkyně za účasti svého tlumočníka uvedla, že nyní řízení probíhá mimo strukturu ministerstva spravedlnosti před vojensko-náboženským-polostátním orgánem Pasdaran. Řízení vůči žalobkyni bylo po tak dlouhé době obnoveno z důvodu masových protestů v Íránu v roce 2022 po smrti Mahsá Amín. Po návratu jí hrozí smrt.
18. Žalovaný i nadále trval na zamítnutí žaloby, neboť v předchozím soudním řízení bylo rozhodnuto o nevěrohodnosti žalobkyně, přičemž dle ZU je vysoce nepravděpodobné, že by po takové době bylo proti žalobkyni vedeno řízení. Pokud zástupce žalobkyně uvedl, že u soudního jednání byly předloženy nové skutečnosti, dle žalovaného se mění azylový příběh, aniž by to mohlo mít vliv na předchozí řízení, neboť jinak by řízení mohlo pokračovat do nekonečna.

19. Dle právního zástupce žalobkyně ZU konstatoval, že po tak dlouhé době je řízení méně pravděpodobné, což však znamená, že není vyloučené. Je obecně známou skutečností, jaký je vliv práva šaria na chod státu v Íránu; jak režim přistupuje k ženám, které se vzpěčují náboženským normám. Role náboženství je v Íránu zásadní, proto ohledně odpadnutí víry nelze vykládat tak, že po promlčecí lhůtě je vše prominuto. Je otázka, zda se nejedná o trvalý čin spočívající v udržování protiprávního stavu, tudíž ani promlčecí lhůta nebude započata. Represivní orgány po žalobkyni žádají, aby se dostavila k výsledku, tudíž ji při návratu hrozí smrt. Navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k meritornímu rozhodnutí. Odkázal na rozsudky NSS sp. zn. 10 Azs 254/2017, 5 Azs 105/2018, 6 Azs 50/2003, přičemž žalobkyně své tvrzení prokázala listinami, které vznikly až po podání žaloby.
20. Soud své úvahy rozdělil do dvou etap dle procesní aktivity žalobkyně, na etapu před jednáním dne 21. 2. 2024 a po tomto soudním jednání. Posoudil tak odděleně, zda žalobou napadené rozhodnutí obstálo ve světle žalobních námitek žaloby ze dne 26. 6. 2023 a zda obstálo také ve světle žalobkyní nově předložených listin.
21. Podle § 25 písm. i) zákona o azylu se řízení dále zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřijatelná.
22. Podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřijatelná, podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou ministerstvo posoudilo jako nepřijatelnou podle § 11a odst. 1.
23. Podle § 11a odst. 1 zákona o azylu podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo nejprve posoudí přijatelnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které a) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a b) svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.
24. Podle § 10a odst. 2 téhož zákona je-li žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřijatelná, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany.
25. V případě žádosti žalobkyně se jednalo již o druhou žádost udělení mezinárodní ochrany v pořadí, tj. šlo o opakovanou žádost. Institut opakované žádosti představuje ve světle judikatury Nejvyššího správního soudu možnost opětovného meritorního posouzení žádosti, avšak pouze v odůvodněných případech. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009 č. j. 9 Azs 5/2009 - 65: „Institut opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neslouží k upřesňování či skutkovému doplňování předchozí žádosti. Jeho hlavním smyslem a účelem je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího řízení. Zpravidla se přitom může jednat o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času...“ Aby mohla být žádost žalobkyně meritorně posouzena, bylo třeba, aby uvedla, nebo aby se objevily nové skutečnosti předpokládané zákonem o azylu. Ten stanoví (11a odst. 1 zákona) dvě podmínky, které musí nové skutečnosti splňovat. Musí jít o skutečnosti, které bez zavinění žadatele nebyly v původním řízení zkoumány, a dále musí jít o takové skutečnosti, které svědčí o tom, že by žadatel mohl být vystaven pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu nebo že mu hrozí vážná újma dle § 14a zákona o azylu.

26. Soud tedy přistoupil k posouzení první etapy soudního řízení, tedy zda žalovaný v napadeném řízení správně vyhodnotil, že žalobkyně neuváděla a zároveň se neobjevily žádné relevantní nové skutečnosti ve smyslu § 11a odst. 1 zákona o azylu.
27. V tomto ohledu lze předně poukázat na sdělení žalobkyně, která uvedla k nynější žádosti, kdy opakovaně výslovně zmínila, že důvody podání její žádosti jsou stejné, jako byly v žádosti první. Sama žalobkyně též dodala, že její situace se od předchozí žádosti nijak nezměnila. K tomu sice doplnila, že po celou dobu pobývala v ČR, do Íránu jet nechtěla, aby se tam něco nestalo, nicméně dané nic nemění na skutečnosti, že žalobkyně podala žádost ze shodných důvodů jako v původní žádosti.
28. K důvodům podání žádosti uvedla, že její problémy v Íránu jsou stejné jako dříve, přičemž poukázala na problémy osob, které se rozhodly přestat vyznávat muslimskou víru a stát se ateisty. Takové osoby mají dle žalobkyně v zemi značné problémy, hrozí jim uložení trestu smrti, přičemž jejich situace se zhoršila, a to konkrétně tak, že u 109 osob je záznam, že musí být potrestáni zmíněným restem, přičemž dva lidé byli takto potrestáni před dvěma dny, dva minulý měsíc, Mohamad Reza Rahnoward byl potrestán za protesty proti íránské vládě, trest byl vykonán. Bylo to na sociálních sítích i vysíláno v TV. V této souvislosti však žalobkyně též dodala, že pro ni je situace v zemi stále stejná.
29. Co se týče skutečnosti, že se žalobkyně stala ateistkou a má v této spojitosti obavy, soud konstatuje, že tato již byla předmětem posouzení první žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany včetně následného přezkumu Nejvyšším správním soudem. Samotná skutečnost, že se žalobkyně stala ateistkou, tedy nebyla v řízení o druhé žádosti nikterak nová. Žalovaný v této souvislosti v napadeném rozhodnutí uvedl, že azylový příběh žalobkyně uváděný v předchozím řízení byl posouzen jako nevěrohodný s ohledem na četné rozpory v tehdejších tvrzeních žalobkyně. K tomu soud uvádí, že závěr žalovaného o nevěrohodnosti příběhu žalobkyně v jeho rozhodnutí o předchozí žádosti žalobkyně, byl potvrzen i Nejvyšším správním soudem v jeho rozsudku ze dne 4. 10. 2018, č. j. 2 Azs 195/2018 – 40, ve kterém k tomu konkrétně uvedl, že: *„Stěžovatelka v první řadě sporuje závěr žalovaného a městského soudu o nevěrohodnosti svého azylového příběhu. Nejvyšší správní soud se nicméně s rozhodnutím žalovaného i napadeným rozsudkem ztotožňuje, byť některé z výtek směřujících vůči výpovědím stěžovatelky považuje za přepjaté. Rozhodnou shledává Nejvyšší správní soud skutečnost, že stěžovatelčinu vycestování ze země původu nebyly ze strany íránských státních orgánů kladeny jakékoli překážky, a to i přesto, že měla být nedlouho před svým odjezdem podruhé vyslýchána tamním státním orgánem pro dohled nad dodržováním náboženských norem (Herasat). Za zarážející, leč za představitelnou, je nutno označit skutečnost, že stěžovatelce bylo vydáno jejím zaměstnavatelem (školským zařízením, kde vyučovala) potvrzení o délce zaměstnání a průměrném výdělku, které však obsahovalo záměrně nesprávné údaje, což stěžovatelka v řízení před žalovaným zdůvodnila tím, že nesprávné údaje byly v potvrzení uvedeny na její žádost ředitelkou školy, s níž měla dobré osobní vztahy. Taktéž Nejvyšší správní soud nepovažuje za nemožné, na rozdíl od žalovaného, aby stěžovatelka vyučovala od roku 2007 (resp. již částečně po dobu svého studia od roku 2002) islámské právo a zároveň si v roce 2005 uvědomila, že nemůže nadále islám vyznávat. Nekompatibilita obou skutečností je pouze zdánlivá, neboť vystupování osoby navenek nemusí nutně zrcadlit její vnitřní postoje. Nejvyššímu správnímu soudu ovšem nezbyvá než přisvědčit žalovanému v tom, že se jeví být vysoce nepravděpodobným stěžovatelčino tvrzení, že výluky v dodržování náboženských norem dávala veřejně najevo již od roku 2005, a to právě v prostředí instituce poskytující vzdělání jak v oblasti sekulární, tak i religiozní. Skutečností taktéž je, že stěžovatelka v rámci provedených*

pohovorů své výpovědi nikoli nepatrným způsobem pozměňovala v reakci na žalovaným předkládané dokumenty, které předtím stěžovatelka přiložila ke své žádosti o schengenské vízum. Nejvyšší správní soud má za to, že s přihlédnutím k výše uvedeným okolnostem žalovaný nepochybil, pokud azylový příběh stěžovatelky označil za nevěrohodný.“

30. Žalobkyně v žalobě namítla, že Nejvyšší správní soud nedal žalovanému při posuzování jejího případu zcela zapravdu stran účelovosti jejích tvrzení, kdy dle ní Nejvyšší správní soud uvedl, že ačkoli se mohou některé aspekty příběhu žalobkyně, který tato uvedla ve své první žádosti o mezinárodní ochranu, zdát zarážející, nelze je z tohoto důvodu označit za nevěrohodné, či dokonce účelově vymyšlené. Nejvyšší správní soud podle žalobkyně připustil, že náboženské přesvědčení žalobkyně se může zakládat na pravdě a že v řízení nebyly doloženy skutečnosti, které by tvrzení o její změně náboženského přesvědčení z islámu na ateismus znevěrohodňovaly. Kasační stížnost pak byla zamítnuta spíše s přihlédnutím k poměrům v zemi původu, kdy Nejvyšší správní soud konstatoval, že považuje za nepravděpodobné, aby byla žalobkyně v zemi původu pronásledována pro aktivní vyjadřování svého ateistického smýšlení a zároveň jí bylo bez větších komplikací umožněno vycestovat z území domovského státu do České republiky. NSS v rozsudku tedy upozornil na to, že některé skutečnosti sdělené tehdy žalobkyní nemusely být nutně nepravdivé, nicméně výsledný závěr o nevěrohodnosti příběhu jako takový byl soudem potvrzen.
31. Posouzení příběhu jako nevěrohodného má zásadní vliv na hodnocení jednotlivých důvodů pro udělení mezinárodní ochrany. Co se týče hodnocení výpovědi žadatele a posouzení azylového příběhu žalovaným, lze poukázat na judikaturu Nejvyššího správního soudu ohledně důkazního standardu „přiměřené pravděpodobnosti“. Konkrétně lze zmínit rozhodnutí č. j. 4 Azs 250/2019 – 61 ze dne 13. 11. 2019, ve kterém soud uvedl: „*Současné důkazní standard „přiměřené pravděpodobnosti“ se aplikuje nejen v rámci celkové úvahy o pravděpodobnosti pronásledování, ale nutně i na posouzení věrohodnosti jednotlivých dílčích tvrzení žadatele, která jsou posléze podkladem této celkové úvahy. To znamená, že pokud je přiměřeně pravděpodobné, že daná událost proběhla tak, jak tvrdí žadatel, žalovaný musí toto tvrzení vzít v potaz při celkovém posouzení žádosti o mezinárodní ochranu (viz výše citovaný rozsudek č. j. 5 Azs 66/2008 - 70). Z uvedeného plyne, že je na správním orgánu, aby prokázal či vyvrátil pravdivost žadatelových tvrzení, a to buď zcela nevyvratitelně zjištěním přesných okolností vázících se k jeho tvrzení, anebo alespoň s takovou mírou pravděpodobnosti, která nevyvolává zásadní pochybnosti o správnosti úsudku správního orgánu.“*
32. Ve stejném rozsudku soud dále pokračoval, že: „*Lze tedy konstatovat, že žalovaný nemůže ze svého posuzování vyloučit tvrzené skutečnosti např. pouze proto, že nelze vyloučit jiný průběh událostí než ten předestřený žadatelem či že existuje alternativní vysvětlení pro určité skutečnosti, které je stejně pravděpodobné. Pokud je byť jen přiměřeně pravděpodobné, že tvrzení žadatele je pravdivé či že se určitá skutečnost udála tak, jak žadatel uvádí, žalovaný nesmí toto tvrzení prohlásit za nevěrohodné a vyloučit jej z dalšího posuzování; naopak, musí toto tvrzení vzít v potaz při celkovém posouzení odůvodněnosti žádosti a přiřadit mu patřičnou váhu. Žalovaný může zcela vyloučit z celkového posouzení pouze ta fakta, u nichž je postaveno téměř najisto, že se nestaly (tj. neexistuje ani přiměřená pravděpodobnost, že k nim došlo). Ostatní tvrzení musí být součástí celkového posouzení rizika pronásledování, kde jim bude přisouzena váha podle míry pravděpodobnosti, s jakou lze soudit, že odpovídají skutečnosti. Jiná situace je, pokud je žadatel nevěrohodný ve všech relevantních aspektech své žádosti; v tomto případě (a pouze v tomto případě) může žalovaný bez dalšího posoudit žadatele jako nevěrohodného a nemusí detailně*

posuzovat jeho jednotlivá dílčí tvrzení (viz výše citovaný rozsudek č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, nebo rozsudky NSS ze dne 4. 1. 2018, č. j. 10 Azs 254/2017 - 40, a ze dne 17. 4. 2019, č. j. 6 Azs 331/2018 - 34).“

33. K posouzení věrohodnosti výpovědi žadatele lze dále zmínit také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2013, č. j. 4 Azs 24/2013 – 34, ve kterém Nejvyšší správní soud mj. uvedl, že: *„Ohledně věrohodnosti tvrzení žadatele o azyl Nejvyšší správní soud odkazuje rovněž na rozsudek ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57, zveřejněný na www.nssoud.cz, v němž uvedl, že „(...) není povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí. Je naopak povinností správního orgánu, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují“. Pokud se tedy žadatel o mezinárodní ochranu po celou dobu řízení ve věci mezinárodní ochrany drží jedné dějové linie, jeho výpovědi lze i přes drobné nesrovnalosti označit za konzistentní a za souladné s dostupnými informacemi o zemi původu, pak je třeba z takové výpovědi vycházet (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2008, č. j. 2 Azs 49/2008 - 83, www.nssoud.cz). V rozsudku ze dne 27. 3. 2008, č. j. 4 Azs 103/2007 - 63, www.nssoud.cz, pak Nejvyšší správní soud dodal: „Zásada tzv. materiální pravdy má v řízení o udělení azylu svá specifika spočívající v pravidelné nedostatečnosti důkazů prokazujících věrohodnost žadatelových tvrzení. Je však na správním orgánu, aby prokázal či vyvrátil pravdivost žadatelových tvrzení, a to buď zcela nevyvratitelně zjištěním přesných okolností vážících se na stěžovatelova tvrzení, anebo alespoň s takovou mírou pravděpodobnosti, která nevyvolává zásadní pochybnosti o správnosti úsudku správního orgánu.“*
34. Žadatel o mezinárodní ochranu má své pronásledování či hrozbu újmy prokázat zejména vlastní věrohodnou výpovědí. Je jeho povinností uvádět správnímu orgánu pravdivě a konzistentně svůj azylový příběh. V této souvislosti je proto zapotřebí, aby žadatel správnímu orgánu poskytl příslušnou výpověď a uvedl všechny skutečnosti, které považuje z hlediska pronásledování své osoby či obavy z vážné újmy za relevantní. Žalovaný si nemůže domýšlet azylový příběh žadatele. Je přípustné, pokud daný žadatel v případě opakované zmínky nějaké skutečnosti, se při jejím popisu drobně odchyluje, a to například pokud se týká konkrétních dat či jednotlivostí, které si žadatel nemusel být schopen zapamatovat. Pokud se však tvrzení od sebe liší v podstatných skutečnostech či například ve skutečnostech, které si žadatel zjevně musel být schopen vybavit a pamatovat zcela přesně, je v případě existence takových rozporů dán důvod se domnívat, že azylový příběh žadatele není věrohodný. Dané platí tím spíše, je-li v příběhu žadatele takových rozporů více.
35. Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí ze dne 10. 2. 2023, č. j. 5 Azs 208/2022 – 52, uvedl, že: *„...samotná skutečnost, že žadateli v minulosti nebyla mezinárodní ochrana udělena, takového žadatele do budoucna bez dalšího nediskvalifikuje z možnosti podat opakovanou žádost ve smyslu § 11a zákona o azylu, a to ani v případě, kdy předchozí žádosti nebylo vyhověno z důvodu neobjasněných rozporů ve výpovědi žadatele.“* Dle zdejšího soudu nicméně dané neznámá, že by od dříve vyslovené nevěrohodnosti výpovědi žadatele bylo zároveň možné zcela odhlédnout, kdy naopak je zdejší soud názoru, že skutečnost, že byl příběh žalobkyně již v minulosti vyhodnocen jako nevěrohodný, vrhá jisté světlo na jí tvrzené skutečnosti ke druhé žádosti. Přestože tak dříve konstatovaná nevěrohodnost příběhu žalobkyně bez dalšího nezpochybňuje její tvrzení uváděná ke druhé žádosti, je vhodné vzít v potaz, že žalobkyně v minulosti nepopsala svůj příběh důvěryhodným způsobem. Soud však nezpochybňuje, že v rámci výpovědi žadatele k jeho opakované žádosti může být jeho výpověď již pravdivá, konzistentní, úplná a do sebe zapadající a že může dojít k objasnění

problematických otázek. V případě žalobkyně lze mít nicméně ohledně některých tvrzení uváděných v žalobě ve věci její druhé žádosti opětovně naprosto zásadní pochybnosti o jejich pravdivosti, kdy žalobkyně konkrétně ve své žádosti o přiznání odkladného účinku uvedla, že o přiznání odkladného účinku žádá mj. z důvodu, že má na území ČR naprostou většinu svých rodinných vazeb, kdy zde žijí její otec, matka a také její sourozenci. Dodala, že její celá nejbližší rodina pobývá na území České republiky, přičemž žalobkyně sama již v zemi původu má jen omezené vazby, kterou jsou s ohledem na její dlouhodobou nepřítomnost v Íránu značně oslabeny. V tomto kontextu žalobkyně zmínila, že vzhledem k těmto rodinným vazbám se tím spíše jeví její případné vycestování do země původu jako nepřiměřené. Soud však, jak již uvedl v odůvodnění příslušného usnesení, kterým rozhodl o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku, nepřehlédl, že žalobkyně v řízení o první žádosti mj. sdělila, že její rodiče již zemřeli. Dle soudu nelze takto odchylné tvrzení v žádném případě akceptovat, neboť se jedná o skutečnost, kterou žalobkyně nepochybně musí být schopna uvést jednoznačně. Uváděla-li tedy žalobkyně minule informace ohledně svých rodinných příslušníků zcela jinak, dané rozhodně nenasvědčuje tomu, že by její sdělení ke druhé žádosti byla zcela věrohodná. Za podstatné ve vztahu k předmětu nyní posuzované věci soud nicméně považuje především tvrzení žalobkyně ohledně možných hrozeb pro ateisty, respektive odpadlíky od víry, v Íránu a skutečnosti týkající se její účasti na demonstracích konaných v ČR, jejichž pravdivost žalovaný nezpochybnil a poukázal toliko na to, že byly ze strany žalobkyně velmi pravděpodobně uvedeny účelově.

36. Co se týče samotných nově sdělených skutečností ke druhé žádosti, zmínila žalobkyně mj., že v její zemi původu došlo ke zhoršení situace osob, které se rozhodly nadále nevyznávat islámskou víru a staly se ateisty, kdy konkrétně takovým osobám jsou ukládány tresty smrti. Dodala, že její situace je však nadále totožná.
37. Jak soud již uvedl, fakt, že se žalobkyně měla stát ateistkou, byl již předmětem posouzení v předchozí žádosti, v rámci, které byla její výpověď o této skutečnosti vyhodnocena jako nevěrohodná. Východiskem žalovaného ve vztahu k nově tvrzené skutečnosti o zhoršené situaci ateistů v Íránu tak byla nevěrohodnost azylového příběhu žalobkyně, žalovaný se však nicméně ve svém odůvodnění situací ateistů v Íránu a jejich možného postihu zabýval. Žalovaný uvedl, že tvrzená zhoršená bezpečnostní situace, která se má v zemi dotýkat odpadlíků od víry, se žalobkyně s ohledem na její individuální profil netýká. Zmínil, že poslední poprava, která se konala z důvodu odpadnutí od víry, proběhla v roce 1990. Dále poukázal na průzkum ankety GAMAAN z června 2020 provedené mezi 50 000 Íránci, ve které se devět procent dotázaných označilo za ateisty, tj. šlo o přibližně o 8 milionů lidí. Dle žalovaného nejsou zprávy o tom, že by došlo ve sledovaném období k postihu osob toliko z důvodu jejich ateismu. Podle MZV Nizozemska íránská společnost začala vykazovat více sekulárních rysů a ten, kdo se odvrátil od islámu, se nemusí bezprostředně dostat do problémů. Íránci nejsou společensky nuceni dodržovat rituály či rituální modlitby. Striktně dodržují pouze pravidla týkající se ramadánu. Popsané okolnosti dle žalovaného znamenají, že člověk se může s islámem rozloučit v myšlenkách a zdržet se náboženského chování ve slovech a gestech. Dle žalovaného tak nebyla v případě žalobkyně naplněna ani druhá podmínka (§ 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu). Dle žalovaného informace o zemi původu žalobkyně vyvracejí tvrzení žalobkyně ohledně jí hrozícího trestu smrti, nicméně tyto zprávy nelze s ohledem na nevěrohodnost žalobkyně aplikovat a podrobovat komparaci, neboť se situace žalobkyně, jejíž apostáze byla již jednou zpochybněna, netýkají.

38. Žalovaným bylo příhodně poukázáno na konstatovanou nevěrohodnost žalobkyně, pokud jde o její tvrzení ohledně toho, jak se měla stát ateistkou, žalovaný proto nepochybil, pokud se věnoval tvrzením žalobkyně v tomto ohledu pouze z pohledu hodnocení, zda obsahují nějaké nové relevantní informace. Ze strany žalobkyně nebyly ke druhé žádosti prezentovány žádné konkrétní skutečnosti, na podkladě, kterých by mělo být zřejmé, že by měl hrozit jakýkoli postih právě žalobkyni.
39. Zdejší soud se však neztotožňuje s žalovaným v tom, že by v zemi původu žalobkyně byly tresty související s ateismem či náboženskou konverzí již minulostí, k čemuž poukazuje na závěry Informace MZV Nizozemska z května 2022 Všeobecná úřední zpráva o Íránu, která zmiňuje, že k postihu konvertitů v zemi dochází. Žalovaný ve svých závěrech sice citoval část této zprávy, avšak opomenul se zabývat dalšími skutečnostmi tam uvedenými, které potvrzují obtížnou situaci konvertitů. K tomu soud dále odkazuje na závěry Nejvyššího správního soudu vyslovené v jeho rozsudku ze dne 10. 2. 2023, č. j. 5 Azs 208/2022 – 52: *„Druhou závažnou nesrovnalostí odůvodňující zamítnutí žaloby je dle krajského soudu skutečnost, že dokumenty od revolučního tribunálu obsahují označení trestného činu „nepřátelství proti bohu“. Žalovaný i krajský soud zde dospěli k názoru, že stěžovateli jakožto „prostému“ konvertitovi trestní stíhání za tento konkrétní trestný čin hrozit nemůže, dokumenty tudíž nemohou být autentické. Žalovaný tento závěr dovodil především z Nizozemské zprávy, která explicitně uvádí několik případů konkrétních trestných činů, za něž mohou být konvertité v Íránu odsouzeni: „Úřady trestají tyto přestupky na základě článku 498 íránského trestního zákoníku (jako zakládání nebo vedení ilegální organizace).“ „Dále úřady zatkly ve městě Rašt v provincii Gílán mezi 29. lednem 2019 a 23. únorem 2019 pastora a osm konvertitů letničního hnutí Church of Iran. Revoluční soud je na základě článků 500 a 610 íránského trestního zákoníku 13. října odsoudil k trestu odnětí svobody na dobu pěti let.“ „Dále byli v říjnu a listopadu 2020 dva konvertité potrestáni osmdesáti ranami bičem za konzumaci (alkoholického) mešního vína. Konzumace alkoholu se trestá na základě článku 265 íránského trestního zákoníku, výjimku představuje konzumace alkoholu uznávanými křesťany, kteří mohou alkohol konzumovat v uzavřených kruzích.“ „S ohledem na článek 167 íránské Ústavy mohou soudci apostázi na základě vlastní interpretace posoudit jako trestný čin hudúd (kategorie závažných trestných činů v šaría s pevně stanovenými tresty), a to na základě v šaría vynesených nábožensko-právních stanovisek, tzv. fatev. Konvertitu tak mohou odsoudit k trestu smrti.“ „Osoby obviněné z apostáze nebo rouhání mohou být odsouzeny k trestu smrti také na základě ‚korupce na zemi‘ (článek 286 íránského trestního zákoníku).“ „Konvertité, kteří neevangelizovali, ale působí jiným způsobem aktivně na poli nových církví, se vystavují riziku trestního stíhání na základě článku 499 íránského trestního zákoníku.“ „Urážka náboženského cítění může být na základě článku 513 íránského trestního zákoníku trestána odnětím svobody až na dobu pěti let, nebo trestem smrti.“ „Z poznámek k článku 263 íránského trestního zákoníku se urážka náboženského cítění netrestá odnětím svobody nebo trestem smrti, ale minimálně 31 a maximálně 74 ranami bičem jako urážka ze zlosti pod vlivem (opilectví), nebo z nedorozumění.“ Ze skutečnosti, že Nizozemská zpráva explicitně neuvádí, že by některý konvertita byl odsouzen za „nepřátelství proti bohu“, žalovaný dovodil, že není možné, aby stěžovatel byl stíhán v souvislosti se svou konverzí právě za tento trestný čin. Nizozemská zpráva přitom neobsahuje názvy některých trestných činů označených pouze číslem článku íránského trestního zákoníku (který není součástí správního spisu) a u některých konkrétně popsanych případů odsouzení není druh trestného činu specifikován vůbec (např.: „V červenci 2020 odsoudil soud v Teheránu pastora letničního hnutí k deseti letům odnětí svobody a dvouletému zákazu vycestování.“ „V srpnu 2019 nevládní nezisková organizace Hengaw uvedla, že revoluční soud odsoudil kurdského prodejce knih z města Búkán v provincii*

Západní Ázerbájdžán za prodej biblí k odnětí svobody na šest měsíců a jeden den.“). Ani z přeložené části Nizozemské zprávy obsažené ve spisu tak nelze dovodit, že by některý z odkazovaných případů nezahrnoval trestný čin „nepřátelství proti bohu“. (...)Krajský soud podporuje závěr o nemožnosti stíhání konvertitů za trestný čin „nepřátelství proti bohu“ odkazem na rozsudek britského Upper Tribunal ze dne 20. 2. 2020, UKUT 0046. Ani tento rozsudek však neobsahuje vyčerpávající výčet všech možných skutkových podstat, na základě, kterých bývají v Íránu konvertité stíhány (zmiňuje se pouze o trestném činu apostáze, článku 498 a článku 513 íránského trestního zákoníku, neobsahuje ale žádné informace o článcích 263, 265, 286, 499, 500 a 610, které uvádí Nizozemská zpráva). Hovoří naopak o dalších osobách, které byly odsouzeny za trestný čin apostáze k trestu smrti po roce 1990, přestože Nizozemská zpráva tyto informace neobsahovala. Rozsudek Upper Tribunal tedy nejenže sám neuvádí vyčerpávající výčet možných trestných činů, pro které mohou být konvertité v Íránu stíhány, ale zároveň prokazuje, že Nizozemská zpráva neobsahuje všechny informace o trestech smrti pro íránské konvertity. Na základě Nizozemské zprávy tedy nelze stíhání konvertity za trestný čin „nepřátelství proti bohu“ vůbec vyloučit. Nejvyšší správní soud dále připomíná, že zpráva o zemi původu z 1. 4. 2021, jejímž autorem je sám žalovaný, uvádí: „Trest smrti byl ukládán pro neurčitě formulované trestné činy, například za ‚urážku proroka‘, ‚nenávist vůči bohu‘ a ‚šíření zkaženosti na zemi‘.“ I přes nepřesný překlad je zřejmé, že „nenávist vůči bohu“ a „nepřátelství proti bohu“ představují tentýž trestný čin, sám žalovaný uznává, že za tento trestný čin jsou ukládány rozsudky smrti. Zároveň lze upozornit, že trestný čin „šíření zkaženosti na zemi“, v angličtině „spreading corruption on Earth“ bývá do češtiny často překládán též jako „korupce na zemi“ (přestože slovo „korupce“ bývá v českém jazyce obvykle spojeno spíše s úplatkářstvím). Z Nizozemské zprávy přitom jednoznačně vyplývá, že konvertité bývají někdy odsouzeni právě za tento trestný čin. Dokonce i žalovaný připouští, že tyto trestné činy jsou neurčitě formulované, nelze tedy posoudit, jaké konkrétní jednání mohou íránské autority pod tyto skutkové podstaty podřadit, či se o to alespoň pokusit v rámci trestního stíhání. Žalovanému i krajskému soudu lze dát za pravdu v tom, že ze zpráv o zemi původu není zřejmé, že by byl někdo odsouzen k trestu smrti či dlouhému trestu odnětí svobody za „prostou“ konverzi (ať již formálně podřazenou pod libovolnou skutkovou podstatu). K tomu je však nutno upozornit na argumentaci stěžovatele obsaženou v žalobě, k níž se krajský soud nijak nevyjádřil – žalovaný posuzuje situaci v Íránu optikou demokratického právního státu, aniž by přihlédl ke své vlastní zprávě o zemi původu, z níž je zřejmé, že Írán je od roku 1979 teokracie, kde je skutečná moc v rukou náboženských vůdců a kde je běžné fyzické i psychické mučení. Vliv má přitom podle Dánské zprávy větší moc než peníze. Ze stěžovatelova azylového příběhu vyplývá, že jeho strýc je významnou postavou revolučních gard, nelze tedy vyloučit ani vliv této osoby na průběh případného trestního řízení. Krajský soud však k těmto okolnostem vůbec nepřihlédl a bez dalšího vycházel z obecných a neúplných zpráv, z nichž neodůvodněně dospěl k paušálnímu závěru, že stěžovateli trestní stíhání za „nepřátelství proti bohu“ nemůže hrozit.“

40. V případě žalobkyně je v tomto kontextu relevantní, že její tvrzení ohledně toho, že se stala ateistkou a jakým způsobem se tak mělo stát, byla shledána v řízení o předchozí žádosti, jak bylo již uvedeno výše, nevěrohodná. Ve své druhé žádosti žalobkyně zároveň ve vztahu k tomu, že se měla stát ateistkou, svá tvrzení nijak dále nerozvedla a pouze poukázala na obecně se zhoršující situaci osob, které konvertovaly z islámu v její zemi původu, aniž by se však toto mělo týkat přímo jí. Soud považuje situaci popsanou stěžovatelem v citované věci za zcela nesrovnatelnou se situací žalobkyně, která pouze zcela neurčitě a obecně poukázala na možné důsledky plynoucí z odpadlictví od víry v Íránu (stav ke dni podání žaloby, tzv. 1 etapa).

41. Žalobkyně ke své druhé žádosti sdělila, že v Íránu nikdy nebyla žádným způsobem politicky aktivní, poukázala však na své aktivity v ČR, kde se měla opakovaně účastnit demonstrací v Praze. S těmito aktivitami měla žalobkyně podle svého sdělení začít v listopadu 2022, přičemž se měly dále konat v prosinci 2022.
42. Žalovaný konstatoval velmi pravděpodobnou účelovost těchto tvrzení a poukázal na opětovné snahy žalobkyně o legalizaci pobytu v ČR. Argumentoval tím, že je dle něj s podivem, že žalobkyně započala se svými aktivitami právě v době platnosti jejího výjezdního příkazu, tedy v době kdy, již měla uloženou povinnost vycestovat. Dle žalovaného žalobkyně dříve žádné přesvědčení v tomto ohledu neměla.
43. K tomu soud uvádí, že žalobkyně ke své žádosti v lednu 2023 poukazovala ohledně svých účastí na demonstracích v ČR toliko na to, že tyto demonstrace měly spojitost mj. s tím, že byl celé řadě osob v její zemi původu ukládán trest smrti, v žalobě doplnila skutečnosti ohledně toho, že k demonstracím mělo dojít po úmrtí Mahsá Amín. Soud uvádí, že k úmrtí této aktivistky došlo v září 2022, tedy tomu z hlediska časové návaznosti odpovídá, pokud se žalobkyně měla účastnit demonstrací v listopadu a prosinci 2022. Dle soudu nelze zcela vyloučit, že žalobkyně svou účast na protestech v ČR započala skutečně z důvodu svého vnitřního přesvědčení, a nikoli pouze z důvodu, že jí byla uložena povinnost vycestovat, kdy dle soudu mohla sice i tato okolnost hrát jistý vliv, avšak nemusel být tak zásadní, jak se domnívá žalovaný. Fakt, že se žalobkyně náhle rozhodla se aktivně zapojit formou účasti na demonstracích, mohl vyplynout z celkové atmosféry v příslušné době, nemusí proto být natolik neuvěřitelné, že se žalobkyně rozhodla k účasti na akcích právě ve zmíněných měsících.
44. I kdyby však účast žalobkyně na demonstracích skutečně pramenila z jejího vnitřního přesvědčení a žalobkyně se účastnila demonstrací v příslušné době, nemůže dané nic změnit na dalších závěrech žalovaného o tom, že z ničeho bez dalšího nevyplývá, že by žalobkyně měla být za své aktivity v ČR nějak postižena v zemi původu. V tomto ohledu žalovaný postupoval řádně, byla vzata v úvahu nejen situace v zemi původu žalobkyně a tamní události, ale bylo přihlédnuto též k individuálním skutečnostem případu žalobkyně, na základě, kterých žalovaný neshledal důvod pro opětovné meritorní posouzení žádosti.
45. Žalovaný se také zabýval mj. situací neúspěšných žadatelů o udělení mezinárodní ochrany po návratu z Íránu, kdy zjistil, že dle informace MV VB s odkazem na zprávu DFAT si dobře postavený zdroj nebyl vědom toho, že by dobrovolně se vracející osoby byly po svém návratu stíhány za kritizování Íránské islámské republiky. Žalovaný dále uvedl, že: *„mezinárodní pozorovatelé informovali o tom, že íránské státní orgány jeví malý zájem o stíhání neúspěšných žadatelů o azyl za jejich aktivity mimo území Íránu, a to i v souvislosti s tvrzeními předloženými v rámci žádosti. Patří sem i zveřejňování vládu kritizujících komentářů na sociálních sítích i protestování před íránským diplomatickým zastoupením v zahraničí. Ačkoliv informace uvádí, že v minulosti více viditelné osoby mohou čelit vyššímu riziku přitáhnutí pozornosti úřadů při návratu do Íránu, zejména pokud se jedná o politické aktivisty, správní orgán konstatuje, že za osobu s takovým profilem žadatelku nepovažuje a nepovažoval ji ani v prvním pravomocně ukončeném správním řízení, neboť žádný žadatelce státem připisovaný politický aktivismus neexistuje. Pokud jmenovaná předkládá proklamace o tom, že jsou protestující v Íránu trestáni smrtí, potom správní orgán k tomuto uvádí, že daná situace není prokazatelně přílehlavá jejímu individuálnímu případu.“* V této souvislosti žalovaný dodal, že žalobkyně se jednak nenacházela na území Íránu a její jednání neodpovídalo kritériím íránského trestního zákoníku (čl. 279 a 281). Situace osob, kterých se možný postih týkal,

byla dle žalovaného nesrovnatelná se situací žalobkyně, která byla dle žalovaného pouze obyčejnou účastnicí demonstrací v Praze, v rámci, kterých dle jejího vyjádření organizátoři dbali na to, aby nebyl průběh těchto demonstrací fotografován. V kontextu všech výše uvedených skutečností žalovaný nově uváděná tvrzení žalobkyně vyhodnotil tak, že je nelze považovat za relevantní nové skutečnosti ve smyslu zákona o azylu.

46. Soud se s uvedeným posouzením ze strany žalovaného ztotožňuje. Shodně s žalovaným považuje soud za podstatné, že v případě žalobkyně se nejedná ani s přihlédnutím k jejím účastem na demonstracích v Praze o osobu, o kterou by měl mít íránský režim z nějakého důvodu bez dalšího zájem. Žalobkyně sama sdělila, že se demonstrací konaných v Praze účastnila pouze jako řadový účastník, aniž by na nich jakkoli veřejně vystupovala, měla pouze vykřikovat příslušná hesla a držet transparent. Ani z jiných skutečností uváděných žalobkyní neplyne, že by měla být jakkoli šířeji nad rámec této účasti na demonstracích politicky aktivní.
47. Žalovaný své závěry o situaci v zemi opřel o konkrétní adresné zprávy. Nejvyšší správní soud ve vztahu ke shromážděným podkladům v rozsudku ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 – 81 uvedl: „*Při používání informací o zemích původu je nutné dodržovat následující pravidla. Informace o zemi původu musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné.*“ Těmto požadavkům podklady žalovaného odpovídaly.
48. Žalovaným zmíněná zpráva Informace MV VB z května 2022 Írán: Protizákonné opuštění země, ohledně situace navrátilců do Íránu poukazuje na zprávu CGRS z března 2020, podle které při příletu na letiště v Teheránu jsou zřízeny pro cizince a Íránce různé čekací zóny. Kontrolují se cestovní pasy a zjišťuje se, zda není s osobami veden soudní proces. Stejná zpráva uváděla také zprávu Švýcarské rady pro uprchlíky z roku 2019, podle které jsou na letišti identifikováni političtí aktivisté, s to pomocí takových metod, jako je fotografický screening a výslech ze strany orgánů při příletu. Také zpráva DFAT z dubna 2020 uvádí, že ti, kteří již byli dříve více viditelní, mohou při návratu do Íránu čelit zvýšenému riziku přitáhnutí pozornosti úřadů, a to zejména pokud jde o politické aktivisty. Dle zprávy MV VB dále zpráva CGRS z března 2020 uvádí, že v íránské legislativě není žádný zákon, na jehož základě by podání žádosti o azyl v zahraničí bylo trestným činem. Zpráva rovněž odkazuje na zprávu úřadu Landinfo z ledna 2021, která vypočítává požadavky pro žadatele o vydání cestovního pasu v zahraničí. Podle zprávy DFAT z dubna 2020 státní orgány nevěnují neúspěšným žadatelům o azyl při návratu do Íránu velkou pozornost. Íránci od revoluce v roce 1979 opouštějí zemi ve velkých počtech a státní orgány připouštějí, že mnoho z nich usiluje z ekonomických důvodů o život a práci v zamoří. Ti, kteří se vrací na základě průkazu laissez-passer, jsou po příjezdu vyslýcháni. Dobře postavený zdroj si nebyl vědom toho, že by dobrovolně se vracějící osoby do Íránu byly po návratu stíhány za kritizování Íránské republiky, konverzi ke křesťanství či proselytismus. Mezinárodní pozorovatelé informovali o tom, že íránské státní orgány jeví malý zájem o stíhání neúspěšných žadatelů o azyl za jejich aktivity mimo území Íránu, a to i v souvislosti s tvrzeními předloženými v rámci žádosti o ochranu. Patří sem i zveřejňování vládu kritizujících komentářů na sociálních sítích, protestování před íránským diplomatickým zastoupením v zahraničí, konvertování ke křesťanství nebo zapojení do aktivit LGBTI. V takových případech bude úroveň rizikovosti dané osoby stejná jako pro jakoukoli jinou osobu v Íránu v téže kategorii. Již z minulosti více viditelné osoby mohou čelit vyššímu riziku přitáhnutí pozornosti úřadů při návratu do Íránu, zejména pokud se jedná o politické

aktivisty. Zacházení s navrátilci včetně neúspěšných žadatelů o azyl závisí na profilu navrátilce před jeho odjezdem z Íránu a na jejich jednání po návratu. Podle místních zdrojů je největší výzvou, které neúspěšní žadatelé o azyl čelí při návratu, ekonomická reintegrace a nalezení smysluplného zaměstnání. Dle zprávy MV VB dále dánská imigrační služba ve své zprávě z února 2020 uvedla, že byla informována o 5 případech z let 2011 – 2018, kdy byl občané Íránu, kteří dříve požádali o azyl v evropských zemích, po návratu do Íránu zatčeni.

49. Žalovaný dále v rámci podkladů opatřil zprávu ČTK ze dne 13. 3. 2023 „Írán podle šéfa justice omilostnil 22 000 lidí zatčených při protestech“, ze dne 10. 1. 2023 „Írán podle OSN používá tresty smrti a popravy k zastrašení demonstrantů“, ze dne 9. 1. 2023 „Íránský soud odsoudil k trestu smrti další tři protivládní demonstranty“, ze dne 5. 2. 2023 „Íránský vůdce Chamenei udělil milost desítkám tisíc vězňů, uvádí státní média“, ze dne 15. 12. 2022 „Smrt Amíniové vyvolala v Íránu vlnu protestů, ve vazbě skončily tisíce lidí“, ze dne 6. 12. 2022 „Poslání mravnostní policie v Íránu skončilo, řekl podle RFE/RL mluvčí jednotky“, ze dne 17. 2. 2023 „V několika íránských městech se konaly nové protivládní protesty“.
50. Žalovaný si tedy opatřil jak obecné podklady popisující poměry v zemi původu žalobkyně, tak i ke dni vydání rozhodnutí aktuální zprávy z roku 2022 a 2023, které se zabývaly aktuálními událostmi.
51. Žalovaný ze zmíněných podkladů nezjistil, že by v zemi původu žalobkyně došlo k takové změně či v případě žalobkyně došlo k takovým skutečnostem, které by odůvodnily opětovné meritorní posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Dle žalovaného žalobkyně byla pouze řadovou účastnicí demonstrací bez většího aktivního zapojení, kdy žalovaný poukázal i na možnou účelovost žádosti žalobkyně plynoucí nejen z toho, že se svými aktivitami započala v době hrozícího vycestování z ČR, ale i z její celé pobytové historie.
52. Ze zmíněných zpráv plyne, že postih politických aktivistů navracejících se ze zahraničí do Íránu nelze zcela vyloučit, nicméně dle soudu byl v případě žalobkyně ze strany žalovaného učiněn správný závěr, že toto není její případ. Žalobkyně byla dle svého sdělení pouze účastnicí demonstrací v Praze, na kterých nebyla nijak výrazně aktivní. Sama pak také v rámci druhé žádosti uvedla, že její účast na demonstracích není možné bezpečně prokázat, kdy organizátoři si nepřáli zachycovat průběh demonstrací fotografiemi, neboť, jak žalobkyně také uvedla, se jedná o lidi, kteří většinou cestují pět do Íránu. Žalobkyně také dodala, že sice pár fotografií z akcí má, nicméně se má jednat toliko o fotografie, kde je zachycena vždy pouze část těla. Dle soudu tak sice jisté zapojení žalobkyně do politických aktivit, ať již bylo primárně účelové, či nikoli, nelze zcela vyloučit, avšak nejednalo se o takové aktivity, které by mohly žalobkyni bez dalšího v případě jejího návratu závažnější ohrozit. Z ničeho neplyne, že by se státní orgány Íránu měly o těchto aktivitách žalobkyně v ČR dozvědět, že by měly v žalobkyni vidět politickou aktivistku. Dané lze ostatně usuzovat i z tvrzení samotné žalobkyně o tom, že organizátoři nechtěli na akcích pořizovat fotografie z důvodu, že se jednalo často o účastníky, kteří poté cestovali zpět do Íránu. Dle soudu tímto sama žalobkyně připustila, že řadová účast na demonstraci bez dalšího neměla pro účastníky v její vlasti jakékoli negativní důsledky.
53. Žalovaný se v tomto kontextu zabýval výslovně i parametry trestného činu *moharebeh*, kdy za účelem zjištění podrobnějších informací si obstaral Informaci z Islámského trestního zákoníku ke dni 21. 4. 2013, Informaci Shahrara News ze dne 14. 12. 2022 a Informaci Etarazoo ke dni 14. 4. 2023 věnující se dané otázce. Dle prvního z uvedených zdrojů ohledně

čl. 279 zmíněného zákoníku: „*moharebeh* znamená tasení zbraně s úmyslem ohrožení života, majetku nebo cti lidí, nebo zastrašení způsobem, který způsobuje zhoršení veřejné bezpečnosti a pořádku. Pokud někdo s osobním motivem vytáhne zbraň na jednu nebo více konkrétních osob a jeho jednání nemá obecný rozměr, rovněž ten, kdo na lidi vytáhne zbraň, ale neohroží bezpečnost pro neschopnost, není považován za *Mohareb*.“

54. Žalovaný zabýval hrozbou možného uložení trestného činu *moharebeh* žalobkyni konkrétně na straně 6 svého rozhodnutí, kde uvedl, že nerozporuje, že v Íránu docházelo k popravám osob za *moharebeh*, nicméně se jednalo o trestné činy vůči příslušníkům bezpečnostních složek, přičemž žalobkyně se takového činu se zbraní nedopustila. Není tak důvod, aby íránské úřady měly žalobkyni jakkoli spojovat s trestným činem *moharebeh*. V této souvislosti lze poukázat na závěry nejvyššího správního soudu uvedené jeho rozhodnutí ze dne 10. 2. 2023, č. j. 5 Azs 208/2022 – 52: „Z uvedeného vyplývá, že není rozhodné, jestli stěžovatel je „prostým“ konvertitou, či dokonce v současnosti již ateistou (což by na jeho „odpadlictví od islámu“ nic nezměnilo), ale to, jaké postoje a skutky mu orgány v zemi původu (a případně i vlivní rodinní příslušníci, proti nimž se nelze v zemi původu efektivně bránit) přisuzují. Nelze přitom odhlédnout rovněž od skutečnosti, že stěžovatel náboženská setkání hudebně doprovázel, je tedy otázkou, zda tato činnost nemůže být revolučním tribunálem kvalifikována jako evangelizace (což stěžovatel v rámci svých pohovorů opakovaně zmiňoval).“ Dle žalovaného není žádný důvod, proč by měly státní orgány Íránu žalobkyni považovat za *mohareba*. Žalovaný konstatoval, že žalobkyně se nenacházela v době demonstrací v zemi původu, není ani známo, že by žalobkyně v Íránu užila zbraní s úmyslem ohrožit něčí život, zmocnit se majetku, zbavit někoho cti, či s cílem někoho zastrašit a terorizovat a zároveň, že by tímto užitím zbraně narušila veřejnou bezpečnost, jak předpokládá čl. 279 íránského trestního zákoníku, kde jsou stanoveny podmínky týkající se spáchání trestného činu *moharebeh*. Soud shodně se žalovaným považuje žalobkyní tvrzené srovnávání trestání ozbrojených účastníků masových protestů v zemi původu spojených s útokem na bezpečnostní složky, kdy tyto protesty mohly vést ke změně režimu, naopak s ojedinělou nijak nevýznamnou demonstrací v Praze, za zcela účelové tvrzení. Je vyloučeno, aby za takovou účast na demonstraci v Praze byla žalobkyně trestána za trestný čin *moharebeh*.
55. K námitce žalobkyně, že by byla v zemi původu nucena nosit hidžáb, s čímž nesouhlasí, žalovaný ve svém odůvodnění poukázal na to, že tvrzená skutečnost - nesouhlas žalobkyně s nošením hidžábu – byla v předchozím řízení vyhodnocena jako nevěrohodná. Nad rámec dodal, že nelze vyloučit postih žalobkyně za nerespektování platných íránských zákonů nenošením příslušného oděvu, nicméně dle něj žalobkyně k tomuto postihu nemusí zavdat příčinu, pokud bude předepsaný oděv nosit. V této souvislosti žalovaný uvedl, že i státy tradičně demokratické stanovují pravidla týkající se vnějších projevů občanů (například zákaz nošení hidžábu na veřejnosti), dle žalovaného tedy skutečnost, že bude žalobkyně nucena po návratu hidžáb v Íránu nosit, nepředstavuje zásah takové intenzity, že by se jednalo o pronásledování či vážnou újmu.
56. Soud se v rámci této námítky ztotožňuje s žalovaným v tom, že vzhledem k tomu, že tato skutečnost byla již předmětem posouzení předchozí žádosti o mezinárodní ochranu, kdy byly skutečnosti ohledně ateismu žalobkyně vyhodnoceny jako nevěrohodné, nebylo již třeba se jí znovu detailněji zabývat. K samotnému nošení hidžábu žalobkyně dříve konkrétně uváděla, že jí za jeho nenošení mělo hrozit v Íránu bičování. Žalobkyně ve druhé žádosti nad rámec dříve uváděných tvrzení neposkytla žádné další spolehlivé vysvětlení, pouze ve vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí zmínila, že hidžáb nenosí, avšak

nedodala žádné další podrobnosti. Soud dále souhlasí s žalovaným i ohledně toho, že bylo vhodné se k této otázce alespoň stručně nad rámec vyjádřit, a to mj. z důvodu, že otázka povinného nošení muslimského oděvu úzce souvisí s konanými demonstracemi, kterých se měla žalobkyně účastnit. Soud nesouhlasí s žalovaným, že by žalobkyně mohla svou situaci „snadno“ vyřešit tím, že by daný oděv v Íránu zkrátka nosila, neboť tímto žalovaný nepřímou konstatuje, že nebude-li žena v Íránu prezentovat vlastní názory a náboženské smýšlení navenek, nebude jí hrozit postih, což soud považuje za zjednodušující závěr, který žádá další vysvětlení. Poukazuje-li žalovaný na skutečnost, že v demokratických zemích je přístupováno k regulaci nošení hidžábu, nelze odhlédnout od důvodů této regulace, např. ochrana veřejného pořádku za účelem zabránění zjištění identity účastníků demonstrací nebo zachování náboženské neutrality ve školství. Jde o otázku posuzování tvrzené újmy žadatele optikou práva přijímající země a nikoli se zřetelem ke zvyklostem v zemi původu. S čímž souvisí otázka intenzity zákonem požadované újmy. Dle soudu azylové právo jako takové nevzalo na zřetel vliv globalizace na šíření informací a rozšíření možností dopravy (tedy i žadatelů), aniž by došlo ke globálnímu blahobytu ve všech zemích světa. Institut mezinárodní ochrany ve smyslu mezinárodního práva nepředpokládá, že by změnou možností žadatelů o mezinárodní ochranu se dopravit v masovém měřítku do přijímající země mohlo dojít k nepříznivým zásahům do společenské nebo ekonomické stability přijímající země, aniž by přijímající země mohla účinně fakticky nebo právně tomu zabránit. Otázka proporcionality mezi individuálním právem žadatele a zájmem přijímajícího státu regulovat přijímání žadatelů o mezinárodní právo je zatím předmětem střetu mezi výkonnou a soudní mocí (viz. přesun žadatelů o azyl do Rwandy či Albánie), přičemž určujícím zákonodárným kritériem nakonec z hlediska vytváření pravidel mezinárodní ochrany a jejich výkonu státní mocí bude ekonomická a tím i politická situace v přijímající zemi nebo nadnárodního celku, resp. jeho rozhodné většiny. Přestože soud závěry žalovaného ohledně hidžábu považuje za nedostačující, nemělo dané vliv na zákonnost rozhodnutí, neboť zásadní byla věrohodnost žalobkyně.

57. Žalovaný rovněž dodal, že žalobkyni byl vydán cestovní doklad, kdy považoval za podivné, pokud žalobkyně neváhala navštívit velvyslanectví své vlasti, ze které má zároveň mít obavy. Žalovaný též podotkl, že výjezdní příkaz může být v některých vyznačen i mimo cestovní doklad. K tomu žalobkyně v žalobě uvedla, že zvažila rizika cesty na zastupitelský úřad ve srovnání s obtížemi, kterým by čelila v případě, že by na území České republiky pobývala bez tohoto dokladu. Dle soudu skutečnost, že žalobkyně požádala o cestovní doklad, státní orgány své země za doby pobytu v ČR bez dalšího sice nedokládá její výrazné obavy z těchto orgánů, nicméně ani nevyvrací možné problémy, které by mohly nastat po vycestování žalobkyně. Tyto skutečnosti je však potřeba vnímat v kontextu výše uvedených závěrů o tom, že z ničeho neplyne, že by žalobkyně měla být ze strany Íránu považována za politickou aktivistku.
58. Lze shrnout, že aby bylo možné žádost žalobkyně meritorně posoudit, musel by být ze strany žalobkyně tvrzen relevantní nový důvod, což se ve správním řízení nestalo a nebylo ani zjištěno, že by se taková nová relevantní skutečnost v jejím případě objevila. I v případě, že by účast na demonstracích naplňovala jako nově tvrzená skutečnost zákonnou podmínku dle § 11a odst. 1 písm. a) zákona o azylu, kdy tato skutečnost ani nemohla být žalobkyni v době její původní žádosti známa a ani předmětem přezkumu žádosti, nenaplňovaly by tyto skutečnosti podmínku druhou dle § 11a odst. 1 písm. b) téhož zákona, neboť se nejedná o skutečnosti, které by svědčily o tom, že by žalobkyni ve vlasti hrozilo pronásledování či vážná újma. Takovými nově relevantními skutečnostmi bez dalšího nejsou ani samy o sobě

změny, které se v Íránu udály od doby posouzení původní žádosti, neboť ty by musely mít přímý vztah k situaci žalobkyně, což nebylo prokázáno.

59. I přesto, že žádná relevantní nová skutečnost nebyla u žalobkyně zjištěna, byl žalovaným zohledněn i limit představovaný zásadou non-refoulement, kdy byla ze strany žalovaného zhodnocena možnost bezpečného návratu žalobkyně do její vlasti. V tomto kontextu zdejší soud stejně jako žalovaný v žádném případě nikterak nezpochybňují, že situace v Íránu dlouhodobě rozhodně není ideální, nicméně v zemi nedošlo od posledního posouzení přechází žádosti žalobkyně k takovým změnám, které by mohl vyloučit návrat žalobkyně s tím, že by situace v zemi byla natolik špatná, že by s ohledem na individuální okolnosti případu žalobkyně nebyl její návrat vůbec možný. Z ničeho nevyplynulo, že by měla být žalobkyně po svém návratu bezprostředně ohrožena z důvodu tvrzených aktivit v ČR. K tomu soud poukazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2023, č. j. 2 Azs 141/2023 – 75: *„Krajskému soudu neunikla skutečnost, že pro ženy není situace v Íránu příznivá, pro hodnocení stěžovatelčina případu ji však nepovažoval za rozhodnou (bod 9 napadeného rozsudku). Ani v kasační stížnosti stěžovatelka své tvrzení o obtížích spojených s návratem do Íránu bez manžela nijak nespecifikovala, přestože mezi lety 2014 a 2016 v Íránu jako vdaná žena bez manžela žila. NSS v této souvislosti připomíná, že nepříznivý stav z hlediska dodržování lidských práv a svobod neznamená, že kterýkoli občan je vystaven jeho negativnímu vlivu (rozsudek NSS ze dne 21. 7. 2005, č. j. 3 Azs 303/2004-79). Pouhá nespokojenost s tímto stavem pro udělení mezinárodní ochrany nestačí (rozsudek NSS z 21. 11. 2003, č. j. 7 Azs 13/2003-40). K legalizaci pobytu za účelem spolužití s osobou blízkou slouží primárně zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců (rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 37/2003-46). Pro udělení azylu je třeba naplnit standard přiměřené pravděpodobnosti pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu, respektive přísnější standard reálného nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 zákona o azylu pro udělení doplňkové ochrany; to znamená, že k relevantním nežádoucím důsledkům musí v obdobných případech docházet natolik často, aby s nimi bylo počítáno přinejmenším jako s jevy vcelku běžnými (rozsudek NSS ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82). Touto optikou také krajský soud případ stěžovatelky posoudil (srov. body 30 a 31 napadeného rozsudku).“* Bez dalšího z ničeho neplyne, že by měla být žalobkyně při návratu ohrožena více, než by tomu bylo v době posouzení původní žádosti, žalovaným bylo přihlédnuto k vývoji situace v zemi důvodu žalobkyně včetně aktuálních událostí, ke kterým došlo v roce 2023, včetně akcí konaných po smrti Mahsá Amín, kdy nebyly zjištěny ani žádné jiné relevantní skutečnosti.
60. Z výše uvedeného vyplývá, že pokud by soud nezohlednil žalobkyni předložené listiny u soudních jednání, žalobu by zamítl jako nedůvodnou. V první etapě posuzování by tak byla žalobkyně neúspěšná.
61. Žalobkyně však při jednání soudu předložila listiny, které vznikly až po podání žaloby, tudíž je nemohla předložit dříve, a které mohly mít vliv na její právní postavení v řízení o mezinárodní ochraně.
62. Podle § 32 odst. 9 zákona o azylu při posuzování žaloby ve věci mezinárodní ochrany soud zohlední i nové důležité skutečnosti, které nastaly po vydání rozhodnutí ministerstva, jedná-li se o takové skutečnosti, které se vztahují k možnému pronásledování nebo k hrozbě vážné újmy; v tomto rozsahu není soud vázán žalobními body. Mají-li skutečnosti podle věty první vliv na rozhodnutí správního orgánu ve věci samé, soud napadené rozhodnutí zruší a věc vrátí k dalšímu řízení žalovanému. Dle přechodného ustanovení příslušné novely zákona o azylu č. 173/2023 Sb. se řízení podle zákona o azylu a dle s. ř. s. zahájena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona (dne 1. 7. 2023) a do tohoto dne pravomocně neskončená se dokončí a práva

a povinnosti s nimi související se posuzují podle zákona o azylu ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Žaloba byla podána dne 26. 6. 2023, proto dle přechodného ustanovení novely by soud neměl postupovat dle § 32 odst. 9 zákona o azylu.

63. Zákon č. 173/2023 Sb. je však transpozicí článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“), podle kterého „[č]lenské státy zajistí, aby účinný opravný prostředek obsahoval úplné a ex nunc posouzení jak skutkové, tak právní stránky, včetně případného posouzení potřeby mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/95/EU, a to alespoň v řízeních o opravném prostředku u soudu prvního stupně“. Soudní dvůr dospěl ve věci C-556/17 ze dne 29. 7. 2019 k závěru, že článek 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, ve spojení s článkem 47 Listiny základních práv Evropské unie, musí být vykládán v tom smyslu, že za takových okolností, jako jsou okolnosti dotčené ve věci v původním řízení, kdy soud prvního stupně po provedení úplného a ex nunc posouzení všech relevantních skutkových a právních okolností předložených žadatelem o mezinárodní ochranu konstatoval, že na základě kritérií stanovených ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany musí být tomuto žadateli taková ochrana přiznána z důvodu, kterého se dovolává na podporu své žádosti, ale kdy správní nebo kvazisoudní orgán následně přijme protichůdné rozhodnutí, aniž za tímto účelem prokáže, že nastaly nové okolnosti odůvodňující nové posouzení potřeby mezinárodní ochrany uvedeného žadatele, musí uvedený soud změnit toto rozhodnutí, které není v souladu s jeho předchozím rozsudkem, a nahradit jej svým vlastním rozhodnutím o žádosti o mezinárodní ochranu, přičemž podle potřeby nepoužije vnitrostátní právní úpravu, která by mu takový postup zakazovala.
64. K přímé aplikovatelnosti čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice se vyjádřil např. Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 5 Azs 20/2015 – 35, který k čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice *lhůta pro jeho transpozici uplynula až dne 20. 7. 2015* (čl. 51 odst. 1 nové procedurální směrnice), tedy po rozhodování městského soudu v této věci, a navíc, vzhledem k tomu, že toto ustanovení nebylo dosud, i přes uplynutí uvedené lhůty, zákonodárcem provedeno do vnitrostátního právního řádu, bude sice třeba, aby se správní soudy při rozhodování jednotlivých věcí mezinárodní ochrany zabývaly naplněním podmínek pro uplatnění jeho přímého účinku, jak byly definovány ustálenou judikaturou Soudního dvora Evropské unie vztahující se k přímému účinku směrnic, ovšem musí přiblížit i k přechodnému ustanovení dle čl. 52 nové procedurální směrnice, které stanoví členským státům jednoznačnou povinnost použít právní úpravu souladnou s daným ustanovením až u žádosti o mezinárodní ochranu podaných po 20. 7. 2015, a zároveň i k tomu, že přímý účinek konkrétního ustanovení směrnice lze dle zmiňované judikatury Soudního dvora uplatnit vždy pouze ve prospěch jednotlivce a tedy i žadatele o mezinárodní ochranu, a nikoliv v jeho neprospěch, jak by tomu bylo v nyní posuzované věci.
65. Judikatura Soudního dvora k přímému účinku směrnic je v tomto směru jednoznačná – členský stát je povinen neaplikovat vnitrostátní právo, které je v rozporu se směrnicí. Soudní dvůr v rozsudcích ve věcech *Alheto*, *Ibrahim* a *Torubarov* zdůraznil, že „je důležité – pro zajištění, že při provádění unijního práva budou dodržovány zásady právní jistoty a rovnosti před zákonem, a že žadatelé o mezinárodní ochranu tak budou chráněni proti svévolnému jednání a budou mít v rámci řízení o přiznání nebo odnětí mezinárodní ochrany právo na účinný opravný

prostředek – aby každý členský stát vázaný touto směrnicí vyřizoval, zejména z hlediska časové působnosti pravidla úplného a ex nunc posouzení, všechny žádosti o mezinárodní ochranu, které jsou podány během téhož období na jeho území, jednotným a předvídatelným způsobem.“

66. Žalobkyně předložila listiny – prohlášení íránského ministerstva spravedlnosti ze dne 22. 10. 2023 a 21. 1. 2024, korespondenci s íránskou advokátkou, které nemohla předložit ve správním řízení, neboť v té době neexistovaly, je tak splněna časová podmínka nové skutečnosti. Zároveň však musí být splněna i věcná podmínka azylové relevantnosti, tedy že se jedná o skutečnosti, které mohou prokázat tvrzenou újmu žadatele ve smyslu zákona o azylu. Žalobkyně danými listinami hodlala prokázat, že je vůči ní z důvodu vzdání se víry vedeno řízení, které může vést k újmě na osobní svobodě, zdraví nebo životu. Předložené listiny mají prokázat, že je vůči žalobkyni vedeno sankční řízení. Pokud by soud připustil, že dané listiny jsou pravé, prokázala by žalobkyně, že jí v zemi původu hrozí tvrzená újma. Jelikož ZU v Teheráně nevyločil pravost listin i možnost stíhání žalobkyně po takto dlouhé době (po 11 letech), došlo k přesunu důkazního břemene na žalovaného, bylo na něm, aby prokázal, že se zde neobjevila nová skutečnost (vedení sankčního řízení proti žalované), která může vést k udělení mezinárodní ochrany. Takové důkazní břemeno žalobce v soudním řízení neunesl. Lze přisvědčit žalovanému, že účinky předchozího soudem potvrzeného závěru o nevěrohodnosti žalobkyně mají zásadní vliv na posouzení dalšího i případně nového tvrzení žalobkyně, zejména pokud se jedná o identický, již dříve i soudem projednaný, azylový příběh. Přičemž účelem čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice i § 32 odst. 9 zákona o azylu není obnova předchozího řízení jako taková, ale zohlednění nových azylově relevantních okolností pro udělení mezinárodní ochrany, aniž by žadatel byl nucen podat novou žádost o mezinárodní ochranu. Jedná se o institut, který má směřovat ke zkrácení řízení o mezinárodní ochraně, aniž by však byla popřena nestrannost soudu ve smyslu vyhledávání důkazů ve prospěch některé ze stran. Soud rozhodne o udělení mezinárodní ochrany pouze tehdy, jsou-li podmínky pro udělení mezinárodní ochrany zcela zřejmé. Jinak soud posoudí, zda ve světle nových okolností ob stojí žalobou napadené rozhodnutí, které však obvykle bude vycházet z jiného skutkového stavu.
67. V prvním azylovém řízení byl shledán azylový příběh žalobkyně za nevěrohodný, v přezkumném soudním řízení byla nevěrohodnost azylového příběhu spočívajícího v pronásledování žalobkyně z důvodu odpadnutí do víry potvrzena na základě absence překážek pro vycestování žalobkyně bez ohledu na skutečnost, že byla *podruhé vyslýchána tamním státním orgánem pro dohled nad dodržováním náboženských norem (Herasat)*, dále pro vysokou *nepravděpodobnost tvrzení, že výluky v dodržování náboženských norem dávala veřejně najevo již od roku 2005 v prostředí instituce poskytující vzdělání jak v oblasti sekulární, tak i religiózní*. Zároveň NSS přihlédl k tomu, že žalobkyně *v rámci pohovorů své výpovědi nikoli nepatrným způsobem pozměňovala v reakci na žalovaným předkládané dokumenty, které předtím přiložila ke své žádosti o schengenské vízum*, aniž by však soud změny ve výpovědi specifikoval. Nyní žalobkyně předložila nové listiny, u nichž žalovaný dosud neunesl břemeno popření pravosti listin, a které osvědčují, že je vůči ní vedeno sankční řízení z důvodu jejího chování spočívajícím v porušení povinnosti nosit hidžáb a odpadnutí od víry. Soud má za to, že předložené listiny jsou *nové skutečnosti, které nebyly bez vlastního zavinění žalobkyně předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení*, neboť vyvstaly až po podání žaloby a mohou svědčit o tom, že by žalobkyně *může být vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu*. Azylový příběh žalobkyně je sice nadále totožný – pronásledování žalobkyně z důvodu apostáze, avšak jí tvrzená újma je

v kvalitativně jiné úrovni, jestliže by vůči ní bylo již zahájeno sankční řízení, a tudíž lze předpokládat uložení sankce, kdy dle sdělení ZU není vyloučen i trest smrti. Důvody dříve vedoucí k nevěrohodnosti azylového příběhu jsou potlačeny důkazním účinkem nově předložených listin, proto jejich důkazní účinek nelze popřít pouze dříve přijatým závěrem o nevěrohodnosti azylového příběhu, jestliže žalobkyně předložila listiny o možné existenci jí tvrzené újmy – pronásledování v zemi původu vzdání se víry. Je rozhodné, jaká je příčina nevěrohodnosti azylového příběhu, tedy žadatele jako takového. Pokud žadatel předloží falzifikát listiny, čímž je prokázána také nevěrohodnost tvrzeného azylového příběhu, potom bude předložení jakékoliv nové listiny stíženo předpojatým závěrem o neautentičnosti i nové listiny. Důkazní břemeno žadatele tak bude natolik zatížené, že pouhé předložení nové listiny nebude obecně dostatečné. Pokud je však nevěrohodnost azylového příběhu dána nenaplněním důkazního standardu přiměřené pravděpodobnosti (viz. body 31 – 35 rozsudku), potom předložení autentických listin prokazujících existenci tvrzené újmy, zde vedení sankčního řízení v zemi původu, může vést ke změně předchozího závěru o nevěrohodnosti azylového příběhu.

68. Jelikož žalovaný v soudním řízení neunesl důkazní břemeno ve smyslu popření nově tvrzených okolností (vedení sankčního řízení proti žalobkyni v zemi původu), žalobou napadené rozhodnutí ve světle nových okolností neobstálo, jelikož nebyly nově dány podmínky postupu podle § 25 písm. i) zákona o azylu ve spojení s § 11a odst. 1 zákona o azylu z důvodu nových skutečností ohledně zahájení sankčního řízení proti žalobkyni v zemi původu. Proto soud zrušil rozhodnutí žalovaného podle § 78 odst. 1 s. ř. s. pro nezákonnost. V novém řízení žalovaný posoudí žádost žalobkyně se zřetelem k nově předloženým listinám a znovu rozhodne o žádosti žalobkyně podle zjištěného skutkového stavu ke dni vydání nového rozhodnutí žalovaného. Pokud nebudou zjištěny nové rozhodné okolnosti ohledně žalobkyní tvrzené újmy, resp. nové okolnosti, které by měly vliv i nadále na věrohodnost jejího tvrzeného azylového příběhu ve vztahu k zahájení sankčního řízení, budou dány podmínky pro udělení mezinárodní ochrany.
69. Žalobkyně sice byla v soudním řízení úspěšná, ale pouze na základě nově předložených listin, přitom dle skutkového stavu ke dni vydání napadeného rozhodnutí by byla žaloba nedůvodná. V tomto soud shledává důvod zvláštního zřetele hodného ve smyslu § 60 odst. 7 s. ř. s., a proto dle téhož ustanovení žalobkyni náhradu nákladů nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Pokud svým významem kasační stížnost podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém

rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 23. 10. 2024

Mgr. Kamil Tojner, v. r.
soudce